USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2022/1738

ze dne 4. května 2022

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského orgánu pro bankovnictví (EBA) na rozpočtový rok 2020

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského orgánu pro bankovnictví na rozpočtový rok 2020,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0098/2022),

A. vzhledem k tomu, že konečný rozpočet Evropského orgánu pro bankovnictví (dále jen „orgán“) na rok 2020 činil podle jeho výkazu příjmů a výdajů ([1]) 46 715 822 EUR, což oproti roku 2019 představuje navýšení o 3,06 %; vzhledem k tomu, že orgán je financován z příspěvku Unie (17 660 140 EUR, což představuje 37,80 %) a z příspěvků vnitrostátních orgánů dohledu členských států a pozorovatelů (29 055 682 EUR, což představuje 62,20 %);

B. vzhledem k tomu, že v rámci postupu udělování absolutoria hodlá orgán příslušný k udělení absolutoria klást zvláštní důraz na další posilování demokratické legitimity orgánů a institucí Unie zvyšováním transparentnosti a zodpovědnosti, uplatňováním konceptu sestavování rozpočtu podle výkonnosti a řádným řízením lidských zdrojů;

C. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce Evropského orgánu pro bankovnictví za rozpočtový rok 2020 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka orgánu je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že výsledkem úsilí v souvislosti s monitorováním rozpočtu během rozpočtového roku 2020 byla míra plnění rozpočtu 99,17 %, která oproti roku 2019 představuje nárůst o 1,88 %; konstatuje, že míra využití prostředků na platby činila 90,36 %, což oproti předcházejícímu roku představuje pokles o 4,48 %;

2. konstatuje, že orgán oznámil, že v roce 2020 bylo provedeno 35 rozpočtových převodů, které zahrnovaly devět rozpočtových převodů mezi hlavami, přičemž jeden převod ve výši 259 500 EUR mezi hlavou II a III vyžadoval schválení správní radou; konstatuje, že přenos 8,9 % do roku 2021 představuje snížení oproti 11,7 % z předchozího roku, přičemž přenos v roce 2021 zahrnuje 95 přídělů na závazky oproti 149 v roce 2019;

3. bere na vědomí zjištění Účetního dvora, že orgán neuplatňoval na platby příspěvků na rok 2020, které obdržel od řady příslušných vnitrostátních orgánů členských států a zemí ESVO pozdě, úrokovou sazbu stanovenou ve finančním nařízení; konstatuje, že Účetní dvůr vypočítal výši vzniklých úroků za rok 2020 na 25 103 EUR; bere na vědomí, že se orgán po konzultaci s Komisí rozhodl od roku 2021 uplatňovat úroky z prodlení a informoval o tom příslušné vnitrostátní orgány v dopisech, které jim zaslal o příspěvcích za rok 2021;

4. vítá skutečnost, že se orgánu podařilo dne 7. prosince 2020 definitivně uzavřít své prostory ve Spojeném království v souladu se všemi právními závazky, a že v důsledku toho byl podíl souvisejících nevyužitých rezerv aktivních v účetních knihách ke dni vykázání převeden na příjmy; opakuje svou výzvu k provedení auditu na toto téma, a to jak finančních, tak provozních aspektů, aby bylo možné vyvodit poučení pro zlepšení a určení osvědčených postupů, které by mohly být využity ve všech agenturách s cílem dosáhnout jejich větší agility s cílem reagovat na budoucí výzvy;

([1]) Úř. věst. C 114, 31.3.2021, s. 167.

Výkonnost

5. konstatuje, že orgán i nadále používá určitá opatření jako klíčové ukazatele výkonnosti k posouzení přidané hodnoty svých činností a rovněž používá další opatření ke zlepšení svého rozpočtového řízení; vítá skutečnost, že orgán zahrnul cíle pro klíčové ukazatele výkonnosti do tabulky pro rok 2020; konstatuje, že orgán od roku 2021 modernizoval svůj rámec klíčových ukazatelů výkonnosti a vytvořil sofistikovanější klíčové ukazatele výkonnosti specifické pro každý ze strategických a ročních cílů;

6. vítá úsilí orgánu v reakci na krizi způsobenou onemocněním COVID-19 spolu s příslušnými vnitrostátními orgány, Evropskou centrální bankou a dalšími evropskými a mezinárodními organizacemi při koordinaci společného úsilí o zmírnění bezprostřední provozní zátěže bank a zmírnění jejích dlouhodobých dopadů; například vydávání častých prohlášení s cílem poskytnout pokyny zúčastněným stranám, umožnit prostor pro podávání zpráv a poskytnout politické směry, jako jsou pokyny pro řízení nevýkonných expozic a expozic s úlevou;

7. vítá skutečnost, že orgán vypracoval a monitoroval pokyny týkající se legislativních a nelegislativních moratorií na splácení úvěrů, které bankám poskytly pokyny k podpoře přetrvávajících problémů s likviditou, jimž čelí podniky v Unii během pandemie COVID-19, které vyjasnily uplatňování obezřetnostních požadavků na platební moratoria a umožnily bankám za určitých podmínek poskytnout svým klientům moratorium na splátky, aniž by musely reklasifikovat expozice jako expozice s úlevou podle definice úlevy nebo expozice v selhání v důsledku obtížné restrukturalizace;

8. konstatuje, že orgán uzavřel s Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (ESMA) ujednání o účetních službách; vyzývá orgán, aby i nadále rozvíjel součinnost s ostatními agenturami Unie a posiloval spolupráci a výměnu osvědčených postupů s cílem zlepšit účinnost v oblasti lidských zdrojů, správy budov, IT služeb a bezpečnosti;

9. zdůrazňuje důležitou úlohu orgánu při vytváření regulačního a praktického rámce Unie pro udržitelnost s cílem splnit politické ambice a naléhavý harmonogram Zelené dohody pro Evropu; v této souvislosti konstatuje, že změna nařízení (EU) č. 1093/2010 zavedená nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2175, která pověřuje orgán, aby zohledňoval udržitelné obchodní modely a začlenění environmentálních a sociálních faktorů a faktorů týkajících se správy a řízení (ESG) v oblasti činností úvěrových institucí, finančních konglomerátů, investičních podniků, platebních institucí a institucí elektronických peněz, v míře nezbytné pro zajištění účinného a konzistentního uplatňování jeho mandátu, platí od 1. ledna 2020; v této souvislosti konstatuje, že orgán byl pověřen Komisí, aby posoudil, zda by zvláštní obezřetnostní zacházení s expozicemi týkajícími se aktiv a činností s environmentálními nebo sociálními nebo oběma cíli bylo odůvodněné, aby vydal pokyny pro řízení rizik ESG bankami a aby posoudil, jak lze podpořit zelené retailové úvěry a zelené hypotéky; vyzývá orgán, aby urychleně postupoval ve všech výše uvedených aspektech, a to v rámci svého mandátu a ve stanovených lhůtách;

Personální politika

10. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2020 byl plán pracovních míst proveden z 97,42 %, přičemž ze 155 dočasných zaměstnanců schválených na základě rozpočtu Unie (ve srovnání se 145 schválenými pracovními místy v roce 2019) jich bylo jmenováno 151; konstatuje, že kromě toho orgán v roce 2020 zaměstnával 47 smluvních zaměstnanců (49 povolených) a 17 vyslaných národních odborníků (17 oprávněných); konstatuje, že fluktuace zaměstnanců mezi dočasnými zaměstnanci, smluvními zaměstnanci a vyslanými národními odborníky byla stabilní a činila 9,0 %;

11. s uspokojením konstatuje, že orgán zaměstnával zaměstnance 28 národností, z nichž 48,8 % tvoří ženy a 51,2 % muži; vyjadřuje politování nad tím, že 83 % vrcholného vedení tvoří muži a pouze 17 % ženy, což je totožné s minulým rokem; zdůrazňuje, že se jedná o přetrvávající problém, a vyzývá orgán, aby v budoucnu pokračoval ve svém úsilí o dosažení vyváženého zastoupení žen a mužů na všech úrovních hierarchie; vítá v této souvislosti požadavek zastoupení obou pohlaví ve výběrových komisích, aktivní podporu uchazeček o všechny vedoucí pozice, zvláštní školení pro ženy, které se chtějí připravit na manažerskou kariéru, a pružnější uspořádání pracovní doby; připomíná orgánu, že při výběru kandidátů jsou důležité kompetence, znalosti a zkušenosti, jakož i geografická a genderová vyváženost mezi zaměstnanci;

12. vítá rozhodnutí orgánu prodloužit lhůtu pro nárok zaměstnanců na vrácení nákladů a příspěvků souvisejících s jejich přestěhováním ze Spojeného království do Francie, která byla původně stanovena na jeden rok od ukončení činnosti orgánu v Londýně, a to v důsledku opatření přijatých mnoha členskými státy v reakci na pandemii COVID-19, která měla významný dopad na mobilitu občanů;

13. bere na vědomí připomínku uvedenou ve zprávě Účetního dvora za rok 2019, že orgán nikdy neupravoval penzijní příspěvky založené na odhadech na skutečné údaje ani to neplánoval a že příspěvky příslušných vnitrostátních orgánů nebyly nikdy upraveny tak, aby odpovídaly skutečným údajům; bere na vědomí, že orgán plánuje tuto záležitost řešit; bere na vědomí připomínku Účetního dvora k rozpočtovému roku 2020, že řešení této záležitosti stále probíhá; vyzývá orgán, aby v řešení této záležitosti urychleně pokročil;

14. vybízí orgán, aby dále rozvíjel dlouhodobý rámec politiky lidských zdrojů zaměřený na rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, celoživotní poradenství a profesní rozvoj, vyvážené zastoupení žen a mužů, práci z domova, zeměpisnou vyváženost a nábor a integraci osob se zdravotním postižením;

Veřejné zakázky

15. konstatuje, že orgán v roce 2020 dokončil šest zadávacích řízení, z nichž dvě byla nabídková řízení, přičemž vedle orgánu se jich zúčastnily tři další agentury (ESMA, Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a Jednotný výbor pro řešení krizí), a že orgán jednu smlouvu po zadání zrušil z důvodu pandemie COVID-19; dále konstatuje, že se orgán zúčastnil 33 meziagenturních zadávacích řízení vedených Komisí i dalšími agenturami;

16. se znepokojením bere na vědomí zjištění Účetního dvora, že některá zadávací řízení orgánu byla v rozporu s finančním nařízením, zejména pokud jde o podpis krátkodobé bankovní dohody s jednou bankou; konstatuje, že v tomto případě orgán výrazně podhodnotil hodnotu zakázky, což vedlo k tomu, že použil nesprávný druh zadávacího řízení; dále konstatuje, že orgán zahájil řízení o podpisu nové smlouvy na bankovní služby pouze týden před uplynutím předchozí smlouvy, přičemž výjimečně zahájil jednací řízení bez předchozího uveřejnění pouze s jedním potenciálním poskytovatelem, aniž by k tomu poskytl odůvodnění; vyjadřuje politování nad připomínkou Účetního dvora, že nabídka potenciálního poskytovatele nesplňovala očekávání orgánu, což vedlo k tomu, že orgán požadoval nabídky od jiných uchazečů, aniž by stanovil kritéria pro výběr nejlepší nabídky nebo řádně posoudil obdržené nabídky, ale místo toho přijal původní nabídku; konstatuje, že podepsaná smlouva obsahovala poplatek za zápornou úrokovou sazbu z uložených prostředků orgánu, přičemž částka vyplacená od ledna do srpna 2020 činila 38 430 EUR namísto odhadovaných 11 808 EUR; bere na vědomí právní hodnocení Účetního dvora, které dospělo k závěru, že podle přílohy I článku 14 finančního nařízení by se na základě skutečné výše vyplacených záporných úroků mělo použít nabídkové řízení pro zakázky nízké hodnoty, přičemž minimálně tři nabídky měly být požadovány od samého počátku minimálně tři nabídky, a následný závěr Účetního dvora, že zadávací řízení a související platby jsou považovány za nesprávné;

17. bere na vědomí připomínku Účetního dvora, že v jiném zadávacím řízení na právní služby v hodnotě 31 000 EUR poskytl orgán nedostatečné informace k odůvodnění důvodů, proč se rozhodl použít jednací řízení bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce, a že v dokumentaci chyběla odpovídající auditní stopa; konstatuje, že orgán řádně neodůvodnil použití tohoto výjimečného druhu řízení, a to ani předem, ani v samotném oznámení o zadání zakázky, jak požaduje bod 30.3 přílohy I finančního nařízení;

18. je znepokojen počtem nesrovnalostí, zpožděných a nedostatečných nabídkových řízení a nedostatečné pečlivosti orgánu, pokud jde o pravidla pro zadávání veřejných zakázek, což vedlo ke zvýšeným nákladům, které nese orgán; vyzývá orgán, aby zjištěné nedostatky zlepšil a informoval orgán příslušný k udělení absolutoria o veškerých přijatých nápravných opatřeních;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

19. vyjadřuje politování nad tím, že v roce 2020 musela veřejná ochránkyně práv zahájit šetření orgánu ve věci situace otáčivých dveří, jež se týkala vyššího úředníka orgánu, přičemž byl zjištěn nesprávný úřední postup; konstatuje, že po ukončení tohoto šetření orgán všechna doporučení veřejné ochránkyně práv provedl; vyzývá orgán, aby přijal pevný etický rámec s cílem předcházet střetům zájmů, situacím „otáčivých dveří“ a obtěžování;

20. bere na vědomí, že orgán uplatňuje politiku v oblasti střetu zájmů pro zaměstnance a zvláštní politiku pro členy dozorčí rady a správní rady; konstatuje, že obě politiky vyžadují, aby dotčení každoročně oznamovali veškeré zájmy, které vedou ke střetu ve vztahu ke všem činnostem spadajícím do oblasti působnosti orgánu a které byly prováděny v předchozích dvou letech (pokud jde o správní rady) nebo v předchozích pěti letech (v případě všech zaměstnanců); vítá skutečnost, že obě politiky ukládají povinnost ohlašovat případy střetu zájmů, na něž se roční prohlášení nevztahují, neboť neřešené případy střetu zájmů mohou ohrozit prosazování přísných etických norem; vyzývá orgán, aby jednou za dva týdny zveřejnil všechna setkání svých zaměstnanců s lobbistickými organizacemi;

Vnitřní kontrola

21. konstatuje, že orgán provedl posouzení rámce vnitřní kontroly, ačkoli ve své výroční zprávě neuvádí jeho závěry podle zásad a složek; konstatuje, že z tohoto posouzení vyplynulo, že v orgánu chyběl soubor klíčových ukazatelů výkonnosti pro vnitřní kontrolu a že se připravuje dokument o přístupu k vnitřní kontrole, který se bude vztahovat na roky 2021–2024; vyzývá orgán, aby řádně posoudil uplatňování rámce vnitřní kontroly a podal o něm zprávu a aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria za rok 2021 podal alespoň zprávu o stavu vnitřní kontroly u jednotlivých složek;

22. bere na vědomí zjištění Účetního dvora, že orgán od roku 2017 formálně neaktualizoval svůj plán kontinuity činnosti, přičemž aktualizovaný návrh plánu byl připraven v červnu 2019, kdy se sídlo orgánu přestěhovalo z Londýna do Paříže; konstatuje však, že ačkoli byl tento návrh plánu použit pro reakci orgánu na pandemii COVID-19, vrcholné vedení orgánu formálně neschválilo ani neaktualizovalo stěhování do nového ústředí nebo nedávné zkušenosti s pandemií COVID-19; bere na vědomí závěr Účetního dvora, že toto zpoždění představuje vnitřní nedostatek v postupech orgánu;

23. naléhavě vyzývá orgán, aby přijal opatření s cílem odstranit nedostatky a slabé stránky zjištěné v jeho systémech vnitřní kontroly; vyzývá orgán, aby průběžně informoval orgán příslušný k udělení absolutoria o dosaženém pokroku;

24. konstatuje, že orgán zavedl aktualizovanou strategii boje proti podvodům, která byla přijata v lednu 2019; konstatuje však, že orgán zpozdil své posouzení rizika podvodů v roce 2019 z důvodu přestěhování z Londýna a opět v roce 2020 v důsledku pandemie COVID-19 a že posouzení rizika podvodů bylo naplánováno na první čtvrtletí roku 2021; vyzývá orgán, aby provedl posouzení a výsledky promítl do akčního plánu strategie boje proti podvodům; vyzývá orgán, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informoval o výsledcích tohoto posouzení a o tom, jak bylo zohledněno;

Reakce na onemocnění COVID-19 a kontinuita činnosti

25. konstatuje, že krize způsobená onemocněním COVID-19 vedla k náhlé reorganizaci pracovních ujednání orgánu s počátečním zaměřením na zachování kontinuity činnosti v krátkodobém a střednědobém horizontu; bere na vědomí, že orgán vypracoval plán připravenosti na onemocnění COVID-19, jehož cílem je prokázat aktivní monitorování pandemie ze strany orgánu a jeho schopnost poskytovat jasné pokyny a opatření zaměřená na ochranu dobrých životních podmínek jeho zaměstnanců a kontinuitu jeho operací, mimo jiné prostřednictvím skupiny pro reakci na krize, která podporovala činnosti krizového řízení a provádění plánu; vítá, že orgán klade důraz na zajištění bezpečnosti zaměstnanců a zároveň na omezení dopadu krize způsobené onemocněním COVID-19 na jeho hlavní poslání a činnosti; konstatuje, že orgán posoudil opatření přijatá prostřednictvím auditu, který provedla externí auditorská společnost, a vyzývá orgán, aby získané poznatky a získané poznatky sdílel s ostatními agenturami Unie prostřednictvím sítě agentur EU;

26. konstatuje, že orgán v důsledku pandemie COVID-19 revidoval své postupy pro nábor nových zaměstnanců a začleňoval je na dálku; konstatuje, že orgán uspořádal velký počet setkání zaměřených na dobré životní podmínky zaměstnanců a vedoucích pracovníků během pandemie a že byla uspořádána také on-line jazyková a další školení;

Další připomínky

27. vítá opatření přijatá v rámci uplatňování systému pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) ze strany orgánu a vybízí orgán, aby dokončil projekt EMAS a podal orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávu o registraci orgánu v systému EMAS; vítá skutečnost, že orgán schválil oblast působnosti systému tak, aby zahrnoval všechny produkty a činnosti orgánu;

28. vyzývá orgán, aby neustále zvyšoval své úsilí o snížení své environmentální stopy tím, že zintenzivní své úsilí o zavedení udržitelného a bezpapírového pracovního prostředí, aby zvažoval uhlíkově neutrální zdroje energie, včetně fotovoltaických panelů, a aby modernizoval svou kancelářskou budovu tak, aby splňovala normu nulových emisí;

29. připomíná, že je důležité, aby se orgán více zviditelňoval ve sdělovacích prostředcích a na internetu s cílem zvýšit povědomí o jeho činnostech;

30. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 4. května 2022 ([2]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([2]) Přijaté texty, P9_TA(2022)0196.